

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหาอำนาจการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ
คำสำคัญ	การสอบสวนคดีอาญา/พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ/พนักงานสอบสวน/อำนาจการสอบสวน
นักศึกษา	ศิรินภา สมภาร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.ตรีเพชร จิตรมहिมา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2560

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการสอบสวนคดีอาญา (Criminal Inquiry) ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ (Administrative or Police Official) ความหมาย หลักการ แนวคิดและทฤษฎี มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจของไทยและของต่างประเทศ ปัญหาอำนาจการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาอำนาจการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

จากการศึกษาและพิเคราะห์พบว่า บทบัญญัติมาตรา 18 วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาถือเป็นหลักทั่วไป (General Principle) เกี่ยวกับอำนาจพนักงานสอบสวน (Investigation Authority) บัญญัติว่า “ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้” โดยบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาประเภทหนึ่งประเภทใดโดยเฉพาะ จึงทำให้พนักงานสอบสวนดังกล่าวมีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาทั้งปวง ดังนั้น เจ้าพนักงานที่มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน สำหรับพนักงานสอบสวน

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ตามมาตรา 18 นั้น มีทั้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In - Depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย วิเคราะห์แล้วผู้วิจัยเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทางราชการจะออกข้อบังคับหรือกฎกระทรวงวางระเบียบการ เป็นเพียงเรื่องในทางการบริหารภายในองค์กรของพนักงานสอบสวน ไม่มีผลลบล้างอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเป็นไปตามทฤษฎีลำดับศักดิ์ของกฎหมาย (Hierarchy of Law) กล่าวคือ การออกกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. 2554 เป็นการออกกฎหมายลำดับรอง ไม่มีผลเป็นการลบล้าง ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่ลำดับศักดิ์สูงกว่าดังเช่นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เป็นหลักทั่วไปของการใช้อำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองหรือตำรวจแต่อย่างใด

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ โดยเห็นควรออกกฎกระทรวงที่แก้ไขข้อจำกัด และเพิ่มอำนาจการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง จากเดิม จำนวน 16 ประเภท ให้กับพนักงานฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติอื่น ๆ อีกจำนวน 46 ประเภท รวมทั้งสิ้น 62 ประเภท ทั้งนี้ การที่จะเพิ่มอำนาจการสอบสวนดังกล่าวควรพิจารณาตามลักษณะความผิด หากเป็นความผิดที่มีความชั่วร้ายในตัวเอง (*mala in se*) ส่งผลกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (Public Order) และการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นผู้มีอำนาจสอบสวน แต่หากเป็นความผิดที่รัฐกำหนด (*mala prohibita*) ได้แก่ พระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญาบางฉบับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ การรักษาความสงบเรียบร้อย และการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด งานที่เกี่ยวกับการควบคุมทางปกครอง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ หรือส่วนราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นผู้มีอำนาจสอบสวน และตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการงานสอบสวนโดยตรง เช่น ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้การใช้อำนาจสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีความชัดเจน (Clearly) มีความเป็นเอกภาพ (Unity) ลดความซ้ำซ้อนในการสั่งการซึ่งอาจให้เกิดความสับสนในกระบวนการยุติธรรมขึ้นได้ สามารถอำนวยความสะดวกทางอาญาให้แก่ประชาชน และเป็นไปตามหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง

THESIS TITLE	PROBLEMS ON AUTHORITY OF CRIMINAL INQUIRY OF ADMINISTRATION OR POLICE OFFICIAL
KEYWORD	CRIMINAL INQUIRY /ADMINISTRATIVE OR POLICE OFFICIAL/INQUIRY OFFICIAL/AUTHORITY OF CRIMINAL INQUIRY
STUDENT	SIRINAPA SOMPHAN
THESIS ADVISOR	DR.TRIPETCH JITMAHUEMA
THESIS CO- ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR DR.POOM CHOKMOH
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS (PUBLIC LAW)
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2017

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study on background and signification concerning problems on authority of criminal inquiry of the Administration or the Police Official, and legislative measures on criminal inquiry of the Administrative Official or the Police Official both in Thailand and in another countries. As well as providing proper solutions for the said issue.

The studies found that the first paragraph of section 18 under the Criminal Procedure Code of Thailand is the general principle regarding the authority to inquire the inquiry officials, by granting authority to inquire a superior administrative or a police official, Palad Amphor or a police official from the rank of Sub Lieutenant or its equivalent, if an offence has been committed within one's territorial jurisdiction, or believe to have been committed or the offender has been arrested in one's territorial jurisdiction. However, it was not written on the Code that in the case of a particular criminal offence has been committed, who will be the inquiry official between an administrative official or a police official. This issue has led to the perceptions that the inquiry official, whether it is the police officials or administrative officials, is responsible for any criminal crimes. Therefore, according to section 18, in other provinces (Changwats) other than Changwat Phra Nakhon and Changwat Dhonburi, the responsible inquiry officials are the

Administrative Officials and the Police Officials.

After conducting a research on principles, theories, laws and other related documents, as well as interviewing (in-depth interview of the experts and the specialists), the studies found that the authority of the Administrative Officials and the Police Officials must comply with The Criminal Procedure Code, not the bureaucratic regulations or ministerial regulations, as the bureaucratic regulations and ministerial regulations are only a matter of management within the organizations. Neither bureaucratic's regulation nor ministerial regulation contains authority to abolish the authority of inquiry under the Criminal Procedure Code according to the theory of hierarchy of law. That is to say, issuing the ministerial regulations to regulate certain type of criminal inquiry B.E 2554 (2011) was only a subordinate legislation, which has no authority over the Criminal Procedure Code, which is the general measure of exercising authority of inquiry among the Administrative Officials or the Police Officials.

In order to provide the solution for the aforementioned issue, it is to issue ministerial regulation to mend the limitation on authority of criminal inquiry and expand more authority to inquire from 16 types and 46 more types, it is equal to 62 types in total. However, in order to authority of criminal inquiry for the administrative officials, a type of crimes should be considered, if it is a crime which the actions are deemed evil because of the nature of the action (*mala in se*) and affect public order, police officials should be the inquiry officials. But if the crimes are not inherently evil in themselves, but rather are crimes because they violate a law instituted in a particular society (*mala prohibita*) for example, an Act relating to criminal penalties which would not affect public order and suppression of wrongdoers, or administrative liability which the minister of ministry of interior is an minister having charge and control, or any bureaucratic officials, state enterprises employees, or administrative officials working under the ministry of interior acting as an enforcement agency. The authority shall be assigned to administrative officials as inquiry officials, and enact an act which is directly related to inquiry such as draft of the National Inquiry Act B.E. The aforementioned process would result in more clear and unity; reduce the redundancy of commands and confusions in the justice process, as well as to protect right and liberty of the people.